

Als de bomen tot aan de hemel reiken...

De sector moet zich nu voorbereiden op andere tijden

Het gaat goed in de boomkwekerij. Buitengewoon goed zelfs, zo concludeert accountantsbureau Van Oers Agro in haar sectorupdate over het voorbije seizoen. Maar, zo waarschuwt de adviseur, het zal zo niet blijven gaan. De sector moet zich nu voorbereiden op andere tijden, zo leert de geschiedenis.

Auteur: Theunis Mulders

De cijfers zijn rooskleurig over het afgelopen seizoen. Hogere opbrengsten, betere prijzen en lagere kosten leiden tot een prima rendement over de gehele linie. Daarbij valt op dat de omzetgroei in de kortlopende teelten, waaronder de containerteelt, stagneert, terwijl deze bij bos- en haagplantsoen met 15% toeneemt en bij laanbomen met 30% ten opzichte van het voorgaande seizoen.

Stagnatie in containerteelt

De containerteelt lijkt over de productiepiek heen te zijn. De stijging van de omzet komt niet voort uit een hogere afzet, maar uit gestegen productprijzen. Planten worden beter betaald, wat ten goede komt aan de kweker. De export gaat nog steeds hoofdzakelijk naar België, Duitsland en Groot-Brittannië; groeilanden zijn Polen en de Baltische staten.

De arbeidskosten zijn licht gestegen. Dat zit niet in het aantal uren, maar in het tarief per uur. De kritische opbrengstprijis volgt de omzettrend, wat betekent dat ondanks de hogere

omzet er niet meer geld in het bedrijf overblijft. Wat opvalt in de kasstroom, is dat er iets minder van de beschikbare middelen naar de financiering gaat en dat de ondernemer zichzelf wat meer beloont dan in voorgaande jaren.

Schaarste in bos- en haagplantsoen

Al vroeg in het seizoen kwamen de geluiden dat er al veel soorten op zouden zijn. In de praktijk viel dat nogal mee, maar dat er sprake is van schaarste op de markt is een gegeven. Volgens economische principes stijgt dan de prijs, wat ook is gebeurd in het afgelopen seizoen. Dat heeft gezorgd voor een enorme groei in het najaar en een stabilisatie in het voorjaar; 'alles' was immers al verkocht. Vooral het Verenigd Koninkrijk heeft fors ingekocht afgelopen seizoen. Daardoor kwam België vaak te laat, wat ook te zien is in de exportcijfers.

In het najaar zag Van Oers Agro een enorme groei in de arbeidskosten. Dit had te maken met de omzetgroei in het najaar. Met de lagere omzet in het voorjaar stabiliseerden de arbeids-

De cijfers zijn rooskleurig over het afgelopen seizoen

kosten weer. De kritische opbrengstprijz bleef nagenoeg gelijk aan voorgaand jaar, waaruit de boomkwekerijadviseur concludeert dat er meer geld overbleef voor investeringen, aflossingen en privé. Dat blijkt ook uit het diagram dat de verdeling van de kritische opbrengstprijz weergeeft.

Big spenders?

Opvallend in de vergelijking van de kritische opbrengstprijz tussen bos- en haagplantsoenkwekers en containertelers is dat de financieringslasten bij bos- en haagplantsoenkwekers hoger zijn en de privé-onttrekkingen uitdrukkelijk lager liggen dan bij hun collega-telers. Dit kan te maken hebben met de fase in de cyclus waarin bos- en haagplantsoenkwekers zich bevinden. Deze lopen vaak twee tot drie jaar achter op de containertelers als gevolg van een langere teeltduur, waardoor het lastiger is om snel de teelt aan de marktomstandigheden aan te passen. In economisch goede tijden merken containertelers het eerste dat het goed gaat, in economisch mindere tijden gaat dat evenzo. Met deze voorkennis zouden kwekers van laanbomen en bos- en haagplantsoen hun strategie voor de komende jaren eenvoudig kunnen aanpassen: gaat het minder in de containerteelt, wees dan waakzaam voor overproductie.

Verwachtingen

Van Oers Agro verwacht dat de containerteelt-bedrijven met een lichte daling van de omzet te maken gaan krijgen, dat de bos- en haagplantsoenkwekers nog anderhalf tot twee jaar groei laten zien en dat de kwekers van laanbomen de positieve periode nog grotendeels voor zich hebben liggen.

In de buitenteelt zien we dat afnemers steeds vroeger partijen willen vastleggen, waarbij er onderhandeld wordt over het aflevermoment. Voor de winter afleveren wordt de norm; blijft

het vorst- en weerrisico bij de kweker, dan moet de afnemer daarvoor betalen.

Zandzakken voor de deur

In perioden dat het voor de wind gaat, is het van belang de juiste keuzes te maken. Achterstallig onderhoud en noodzakelijke investeringen zijn inmiddels uitgevoerd. Areaaluitbreiding of aanpassingen in het sortiment zijn voor de hand liggende vervolgstappen. Maar dat alleen is niet voldoende om klaar te zijn voor een periode van economische achteruitgang die vast weer zal aanbreken. Alleen, wanneer is niet bekend.

Elke ondernemer is hierin vrij om zijn eigen keuzes te maken. Hoe om te gaan met de middelen in deze tijd is ook erg bedrijfsspecifiek. Een bedrijf dat fors gefinancierd is, doet er goed aan om weer financieringsruimte te creëren door óf af te lossen, óf juist te zorgen dat de EBITDA (operationele kasstroom) structureel toeneemt. Een bedrijf met weinig financiering daarentegen kan ervoor kiezen om uit te breiden of om juist reserves op te bouwen voor een voorbijkomend buitenkansje in de toekomst. Als de tijden veranderen, kijken financiers eerst naar de onderneming en ondernemer zelf. Heeft het bedrijf voldoende middelen gebuiferd? Is het slechts omzegtgedreven of wordt er een gebalanceerd beleid gevoerd? Zijn er inves-

tingen uit eigen middelen voldaan? Groei in omzet of areaal is niet zo moeilijk; verantwoorde groei kenmerkt het ondernemerschap.

Als er een storm op komst is, worden ramen dichtgetimmerd, wordt het dak nagekeken en worden zandzakken gevuld. Het is niet te voorspellen of we naar een economisch mindere periode op weg zijn, maar dat de boomkwekerijbubbel van nu niet blijft voortduren, daar bestaat geen twijfel over. Benut de middelen daarom goed en investeer in een stormbestendige bedrijfsvoering, zo adviseert Van Oers Agro. De bomen mogen nu weliswaar tot aan de hemel reiken, dat betekent wel dat het nu zaak is om verstandige beslissingen te nemen. Een financieel adviseur met verstand van de boomkwekerij kan u daarbij helpen.

Be social

Scan of ga naar:

www.boom-in-business.nl/article/30864/als-de-bomen-tot-aan-de-hemel-reiken...

Als de tijden veranderen, kijken financiers eerst naar de onderneming en ondernemer zelf

Theunis Mulders van Van Oers Agro.